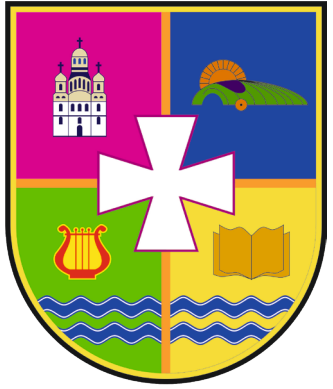

Наша громада

– єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №9(130) 5 ТРАВНЯ 2023 РОКУ

Іван Лещенко: «Найважливіший підсумок війни – не культ перемоги, а вміння цінувати мир»

Загальновідомо: капітуляція гітлерівської Німеччини була підписана в ніч із 8-го на 9-те травня 1945 року. Якщо точніше – 8 травня за європейським часом і 9-го за московським. І ця година різниці призвела до двох дат відзначення цієї події.

Хоча йдеться не лише про дві дати, а й про два різні погляди на подію. Для європейців 8 травня – це День пам'яті і примирення, сумна дата, коли згадують усіх жертв війни. А ось у багатьох пострадянських республіках 9 травня – це справжнє свято, нехай навіть «зі сльозами на очах»: паради, марші, пісні, квіти, польова каша й обов'язково армійські «100 грамів».

Кілька останніх років в Україні, щоб не хвилювати ветеранів та примирити суспільство, відзначали подію двічі: 8 травня разом із Європою й 9-го – так, як звикли, як було ще в СРСР. Хіба що на День Перемоги відмовилися від георгіївських стрічок, замінивши їх на червоні маки.

Та нинішня війна докорінно змінила світогляд українців. Коли нащадки тих росіян, які пліч-о-пліч із українськими ветеранами звільняли рідну країну від німецьких окупантів, прийшли на нашу землю вбивати українців, ми вже не хочемо так, як у росії. Не хочемо брязкання зброєю, парадів військової техніки, «безсмертних полків», «победоносія» і «победобесія».

Як відзначатимуть травневі свята у нашій громаді? Чи вшановуватимуть ветеранів Другої світової? Про це ми запитали у Білоцерківського сільського голови І. В. Лещенка.

– Україна вшановує пам'ять кожного, хто боровся з нацизмом, а також усіх жертв війни, – говорить Іван Васильович. – Наша земля була одним із головних плацдармів Другої світової війни. Ми втратили майже десять мільйонів українців – воїнів та мирних жителів. Ми добре знаємо ціну війни та окупації, тому сьогодні

І. В. Лещенко

боремося за мир і свободу.

Час неблаганний, і на сьогодні в нашій громаді майже не залишилося учасників бойових дій Другої світової війни. Але ми бережемо пам'ять про своїх героїчних земляків, згадуємо їхні подвиги. В освітніх та культурних закладах щороку з нагоди Дня Перемоги відбуваються тематичні заходи, а біля пам'ятників полеглим воїнам – урочисті мітинги.

На увагу та пам'ять заслуговують не лише воїни, а й старбайтери, підпільники, цивільні, які постраждали від окупації й бойових дій. Тому що війна – це завжди мільйони малих і великих людських бід.

У Білоцерківській територіальній громаді проживають двоє інвалідів Другої світової, 11 членів сімей загиблих (померлих) інвалідів війни, близько 50 учасників війни – тих, хто ще в підлітковому й дитячому віці працював у колгоспах і набирав Перемогу.

– У рф упродовж останніх років відзначають перемоги перетворилося на своєрідний культ, метою якого є пропаганда війни, возвеличення росіян над іншими

народами, привласнення собі статусу «головного переможця»...

– Перемога – плід титанічних зусиль десятків держав та сотень народів, тому жодна країна, жодна нація не може привласнювати її.

Друга світова війна стала можливою завдяки приходу до влади двох тоталітарних режимів – нацистського та радянського. Обидва прагнули влади та агресії. А слабкість, страх і нерішучість міжнародної спільноти лише заохочували їх до загарбання нових територій, злочинів та жорстокості. Сьогодні європейська спільнота має змогу переосмислити свій гіркий досвід та історичні уроки.

Із сумом можемо констатувати, що росія не робить жодних висновків. Невивчені уроки історії, самозамилування та імперські амбіції перетворили сучасних росіян із спадкоємців перемоги над нацизмом у нових нацистів. А влада росії руйнує систему міжнародних відносин, засновану державою-переможцями Другої світової війни. У цьому вона більше нагадує гітлерівську Німеччину 1930-х

років.

Зараз, як і в роки Другої світової війни, Україна воює з підступним агресором. Але тепер це путінська росія, яка загрожує миру в усій Європі. Для нас це війна за свободу, цивілізацію, демократію та європейські цінності проти імперських амбіцій агресивного сусіда-злочинця. У 1939–1945 ворогом були нацисти, а сьогодні це рашисти – російська версія імперського націоналізму та фашизму.

Для українців День пам'яті й примирення та День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні символізують не тріумф переможців над переможеними, а служать нагадуванням про страшну катастрофу, застереженням, що не можна розв'язувати складні міжнародні проблеми збройним шляхом, ультиматумами, агресією, анексією.

На моє глибоке переконання, найважливішим підсумком війни має бути не культ перемоги, а вміння цінувати мир, категорично і безкомпромісно захищати його всіма розумними засобами. Саме це зараз і роблять наші Збройні сили й увесь український народ. Ми ніколи не були загарбниками-окупантами, як нацисти чи рашисти, ми захищаємо свою землю і свою Вітчизну від агресора, тому обов'язково переможемо. А після перемоги матимемо нове державне свято перемоги над нацизмом, і це, вочевидь, буде щось на кшталт Дня пам'яті та примирення і вшанування жертв війни. Воно об'єднає все суспільство та засвідчить повагу до українських воїнів – як полеглих, так і живих.

Спілкувалася
Дарина СОЛОДКА.

ВТРАТИ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Вони виховали справжніх патріотів України

Мати... Перед цим словом у пошані схиляють голови всі народи і всі держави. Воно уособлює святиню, коріння життя, основу людського роду.

Мамою, мамочкою, матусею називаємо ми найріднішу на землі людину. Ту, яка дарувала нам життя, виростила, виховала. Яка допомагала нам пізнавати світ, навчила шанувати людей, любити свій край, свою Батьківщину...

У другу неділю травня в Україні відзначають День матері – офіційне свято, започатковане 1999 року Указом Президента. Отож цього року 14 травня відзначатимемо його вже 25-й рік поспіль.

Зазвичай матір зображують як молоду жінку з маленькою дити-

ною на руках. Сповнена любов'ю й ніжністю до свого малюка, вона випромінює безмежне щастя материнства. Та, на жаль, наші мами не вічні. Вони старіють, хворіють, поступаються місцем своїм дочкам та невісткам, які переймають естафету продовження роду. І як боляче буває, коли цей ланцюжок рветься, коли матері втрачають своїх дітей...

Важко передати словами те, що відбувається в душах матерів, чий сини зараз на фронті. Ці жінки виховали справжніх патріотів, благословили їх на захист Вітчизни і зараз, змахаючи непрохану сльозу, чекають бодай короткої звісточки від своєї дитини...

Ми запросили до розмови чотирьох жінок, чий сини стали на захист України. Та розпитувати їх про наболіле виявилось непросто...

Рятує робота

Першою, з ким ми поспілкувалися, була Наталія Євгенівна Романченко – завідувачка адміністративно-господарської частини ПП «Білоцерківська агропромислова група», шанована в колективі людина, вимоглива керівниця, віддає на своїй справі працівниці.

– У народі недарма кажуть: «Малі діти – малі клопоти, а великі діти – великі клопоти», – починає розмову Н. Є. Романченко. – І це справді так. Бо коли син чи дочка дорослі, вони самостійно приймають рішення, й батьки не завжди можуть на це рішення вплинути. Та для кожної матері її діти залишаються дітьми в будь-якому віці, й вона хвилюється, переживає за них.

Моєму синові Віктору 16 квітня виповнилося 35 років. За фахом він юрист, але у жовтні 2021 року пішов на контрактну службу в одну з військових частин у Полтаві. 23 лютого 2022 року вночі за бойовою тривоگو його викликали на службу. Прийшов наказ вивозити техніку, людей на Західну Україну в безпечніше місце. Хоча безпечним те місце можна назвати лише умовно, бо ворог і туди діставав, траплялися «прильоти».

У грудні військову частину, де служить син, частково перекинули в Харківську область, а частково повернули на Полтавщину. Ми не бачилися майже рік, і цей рік для мене був дуже важким.

Віктор при нагоді завжди телефонував: коли мені, а коли дру-

жині чи сестрі – моїй старшій дочці. А ми вже обмінювалися одна з одною новинами. Звичайно, дружині частіше найчастіше, та це й зрозуміло, бо там же ще є 10-річний Ілля, мій онук. Однак дуже часто в сина не було можливості зателефонувати або не було зв'язку.

Зазвичай Віктор говорив, що в нього все добре – не хотів, щоб ми хвилювалися. Але стомлений голос сина видавав його, й ми, звичайно ж, переживали.

Зараз син служить у своїй частині, на постійному місці дислокації. На день народження йому дали відпустку, й він зміг приїхати до нас. А так він навіть у вихідні не завжди може побути з родиною.

Далі на стор. 2

Дорогі жінки і матері!

Серед весняних свят особливо шанованим є День матері, який українці відзначають у другу неділю травня.

Мама – найперше слово, яке чує малюк і яке до кінця життя зігриває нас своїм теплом. Жодна людина в світі не любить нас так, як мама, жодна людина в світі не піклується про нас так, як мама. Вона пробає нас будь-які образи, не вимагає від нас нічого для себе, вона захоплюється нашими успіхами, переживає наші невдачі. Мамина душа невидимою ниточкою пов'язана з нами, і ця ниточка ніколи не рветься.

Глибока шана й низький уклін тим матерям, чії сини виборюють на фронтах війни нашу незалежність або віддали за неї своє життя: ви можете пишатися своїми дітьми, їхні імена назавжди залишаться в пам'яті вдячних нащадків!

Від душі бажаємо всім матерям щастя й миру, достатку й терпіння, здорових і розумних дітей та онуків! Хай діти завжди будуть радістю і гордістю для їхніх мам, не засмучують їх і не створюють приводів для материнських сліз. Хай над нашою головою завжди сяє мирне небо. Зі святом вас!

Віктор КОРДУБАН,
голова ради директорів
ПП «Білоцерківська агропромислова група»,
депутат Полтавської обласної ради;

Оксана КОРДУБАН,
генеральний директор ПП «Білоцерківська
агропромислова група»,
депутат Білоцерківської сільської ради.

Шановні жителі громади,
дорогі мої земляки!

14 травня ми відзначатимемо свято, присвячене найріднішій, найважливішій людині у нашому житті – матері. Немає потреби розказувати, що значить для кожного з нас людина, яка дала нам життя, зростила і виховала, дарувала нам свою любов, вклала в нас свою душу.

Не пошкодуйте часу й ласкавих слів, привітайте матерів квітами і ніжним поцілунком. А якщо ваша мама відійшла в кращий світ – згадайте її добрим словом, вклоніться її світлій пам'яті, відвідайте її могилу. Це буде по-християнськи...

Пробачте своїй старенькій мамі зайву навязливість і турботу, спробуйте її зрозуміти: для неї ви назавжди залишитесь дитиною, за яку вона переживає, за яку щемно болить її серце.

Згадайте сльози тих матерів, чії сини загинули у бою з ворогом. Вклоніться цим жінкам за героїв, яких вони виховали, підтримайте їх добрим словом.

Лише любов може врятувати цей світ. Тож давайте в цей день згуртуємося навколо святої для всіх нас людини, берегині роду, берегині сім'ї – матері, бабусі. Миру нам усім і найскорішої перемоги над ворогом!

Іван ЛЕЩЕНКО,
Білоцерківський сільський голова.

Вони виховали справжніх патріотів України

Закінчення. Початок на стор. 1

Наталія Романченко

Навіть коли приходиться додому, його в будь-яку хвилину можуть викликати.

Моя робота на заводі – відповідальна й напружена, доводиться вирішувати купу важливих питань, спілкуватися з людьми. Це, власне, мене й рятує, бо відволікає від переживань. Та й колектив у нас дуже хороший, дружний, спасибі керівникам, що зуміли зібрати таких людей. А вже як приходжу додому, то, бувало, місця собі не знаходжу. Можу лише уявити, що відчувають матері, чії діти на передовій, де безперервно тривають бої...

«Постійно молюся за всіх захисників»

Любов Андріївну Лобанову представляти жителям громади не треба. Вона – депутатка Білоцерківської сільської ради, голова ветеранської організації сіл Балаклія й Колосівка, дуже активна й принципова жінка. Любов Андріївна виховала шістьох дітей: дочку й п'ятеро синів. Двоє синів із лютого 2022 року захищають Україну.

– Петро і Руслан у перший же день повномасштабного вторгнення добровольцями пішли воювати. 25 лютого Петя вже прийняв перший бій, – розповідає Л. А. Лобанова. – З одного боку, я пишуся синами, адже вони в мене патріотичні, сміливі та відважні. А з другого – дуже переживаю за них, бо обое з літа воюють під Бахмутом, де особливо гаряче.

Якось один боєць захоплено розповідав про командира сусіднього підрозділу: «Він такий маленький, худенький, але повзе на поле бою й під кулями витягує двоохотих та трьохотих». У мене наче щось тенькнуло в сер-

Любов Лобанова

ці: чи, бува, це не мій Руся? Чоловік показав фотографію в телефоні: справді, Руслан!

Руслан служить командиром штурмової роти 30-ї ОМБ імені князя Костянтина Острозького. Штурмовики першими йдуть у бій, причому без жодного прикриття! А Петя воює на БТР, у нього машина ще з часів Другої світової війни. При штабі є й сучасний броньований БТР, на ньому комбриг і комбат їздять з інспекціями на фронт. Тоді Петю викликають у штаб і він на тому бетері везе командирів.

Я з колін не піднімаюся – постійно молюся за своїх синів, за всіх українських захисників. Не знаю, як уберезити своїх дітей... Вони обое пройшли АТО, але тоді, здається, я так за них не переживала.

Невідомість гнітить

Тетяна Миколаївна Власюк із с. Рокита намагається триматися, але її голос помітно бринить. Три місяці тому її 22-річний син Роман пропав безвісти, й відтоді рідні намагаються дізнатися бодай якусь інформацію про нього. Невідомість, стверджує жінка, страшенно гнітить, адже дає волю уяві. Материнське серце підказує, що син живий, він, мабуть, у полоні, а це значить, що її дитина зазнає катувань та принижень. Матері дуже боляче це усвідомлювати.

– Не розумію, чому на долю мого сина випали такі страждання, за що всім українцям такі тяжкі випробування, – стиха вимовляє жінка. – Роман ріс гарною дитиною, після школи пішов працювати в агрофірму «Агроінвест», був призваний на строкову військову службу, а в грудні 2021 року повернувся додому. 25 лютого, на другий день після того, як росія

вторглася в нашу країну, Рома добровольцем став на захист України. Служив у 116-й бригаді 148-го десантно-штурмового батальйону.

Спочатку вони були в Сумській області, потім під Соледаром, Бахмутом. 28 січня Рома востаннє вийшов на зв'язок. Згодом ми отримали офіційне повідомлення, що він пропав безвісти. Ми розшукуємо його по всіх каналах: поширюємо повідомлення в соцмережах, зверталися на телебачення, в Червоний Хрест... Написали заяву в поліцію, в мене взяли зразок ДНК, але я вірю, що Рома живий. Під час обміну полоненими кожен п'ятий із тих, хто повертається, теж вважається зниклим безвісти.

Ті хлопці провели в полоні по кілька місяців, а дехто – й понад рік. Як же важко нічого не знати про свою дитину й лише чекати! Але ж у полоні ще важче. Дочка Анжела незадовго до війни народила дитину. Зараз онучці півтора роки, вона – наша розрада.

«Не вірю, що сина немає»

Наша наступна співрозмовниця – Оксана Радчук, мама загиблого героя.

З березня вся Рокита проводжала в останню путь 22-річного Сергія Радчука. Люди з болем і сумом згадували життєрадісного й привітного хлопця, який був для всіх, наче промінчик сонця. Не вірили, що Сергія вже немає серед нас, що він, такий молодий і життєлюбний, загинув, захищаючи рідну землю, свій народ.

– Я теж не вірю, що Серьожи немає, – говорить його мама. – 40 днів минуло, але ні розум, ні душа, ні серце не сприймає його смерті. Ходжу на кладовище, молюся Богові, однак не полишаю відчувати, що він має прийти. Вийду надвір, а мені вчувається Серьожин голос: ніби він заговорив, обізвався. Оглянувшись, а навкруги пусто, лише вітер хитає крони дерев.

Розумію, що мушу жити, мушу підтримати молодшого сина, зрештою, подбати про Серьожину пам'ять. Це й тримає мене на світі...

Відсидітися не вийде

Спілкуючись із жінками, ми запитали кожну з них: як вони ставляться до чоловіків, котрі ухилиються від мобілізації, зокрема тікають за кордон? Чи розуміють тих матерів, які в будь-який спосіб намагаються убезпечити своїх синів?

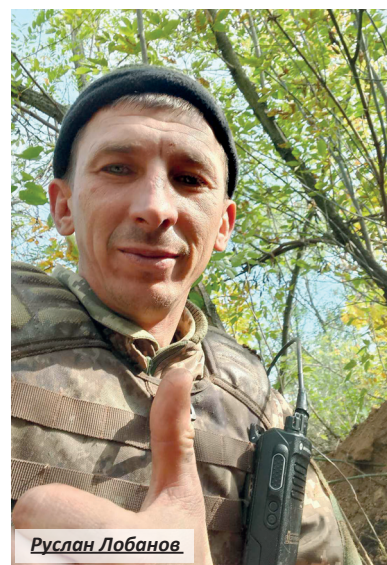
– Не розумію, – відповідає Наталія Романченко. – Їхня поведінка не вкладається в мене в голову. Це

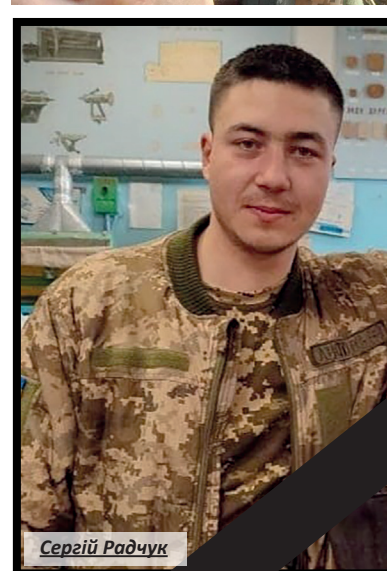
Петро Лобанов

Роман Власюк

Руслан Лобанов

Сергій Радчук

підло, інакше й не скажеш.

– Я про ухилинтів зараз не думаю, – говорить Оксана Радчук. – Можливо, вони просто бояться. Та боягузам не місце на передовій, там вони хіба що створюватимуть зайві проблеми.

– Я на них зла, – стверджує Тетяна Власюк. – Це хитрі люди, які хочуть відсидітися за спинами інших. Хай, мовляв, інші воюють, а ми почекаємо. Але так не вийде! Війна триває вже понад рік і невідомо, коли закінчиться. Кожен мусть долучитися до боротьби з ворогом, інакше не буде ні України, ні українців.

Погоджуються з нею й Любов Лобанова.

– Хлопці на фронті страшенно виснажені, – говорить вона. – Добровольці, які в лютому стали до лав ЗСУ, воюють уже понад рік. Практично кожен із них був поранений чи контужений і повернувся в стрій. Мій син Руслан тричі був контужений. Він жодного разу не долікувався як слід. А скільки хлоп-

ців загинуло! Русланову бригаду тричі виводили із зони бойових дій на доукомплектування – там із особового складу лишалося, може, відсотків 10!

А в яких умовах перебувають бійці на передовій! Скоро рік, як тривають бої за Бахмут, але наше військове керівництво досі не спромоглося звести хоча би найпростіші укріплення. Єдиний захист – це окопи, які хлопці викопали власноруч. А окопи в сиру погоду – це стіни з багнюки й калюжі під ногами. Там одразу весь одяг мокріє наскрізь, тож ревматизм чи туберкульоз гарантовані. А штурмовики навіть окопи не встигають рити – ховаються хіба десь під деревом.

Та найважче, мабуть, моральне виснаження від війни, величезна втома. Мобілізація необхідна, треба обов'язково замінити людей, які воюють із перших днів війни.

Розмовляла Зінаїда МАТЯШОВА.

Жителі Балаклії гуртом відремонтували церкву Покрови Пресвятої Богородиці

Церква Покрови Пресвятої Богородиці у Балаклії – поки ще єдиний храм помісної Православної церкви України у нашій громаді. І єдиний, який функціонує не в культовій споруді, а в старій пристосованій до служб будівлі. Навіть вагончик у Красногорівці більше схожий на церкву!

Колись це був просторий будинок заможних селян, зведений, вочевидь, ще до жовтневої революції. 1928 року з нього примусово виселили господарів-«куркулів». Після Другої світової війни будівлю використовували як початкову школу, згодом – як службові квартири для вчителів. Із 2003 року, коли в Балаклії відновила діяльність релігійна громада, будинок перепрофілювали під церкву.

– Віруючі нашого старостинського округу давно мріють про будівництво нового храму, але постійно відкладали цей задум до кращих часів, – розповідає жителька с. Балаклія, депутатка Білоцерківської сільської ради Любов Андріївна Лобанова. – Але зараз, коли в Україні точиться війна, (та й згодом, під час відбудови країни) цю мрію навряд чи вдасться реалізувати. Тож наше завдання – зберегти існуюче приміщення. Адже з початком війни багато людей звернулися до Бога: моляться за своїх рідних, близьких, за всіх захисників України, просять у Господа Перемоги України й миру на землі. Багато наших чоловіків стали на захист України. Ті ж, хто за станом здоров'я не можуть цього зробити, прагнуть хоча би чимось допомогти в боротьбі з ворогом. Молитва у храмі – це, якщо хочете, наш духовний

фронт. У церквах московського патріархату славлять та возвеличують московського патріарха Кіріла, а наш батюшка під час молебню неодноразово згадує всіх воїнів нашого старостинського округу, молиться за жителів громади: захисників, лікарів, волонтерів, переселенців, за перемогу України над окупантами.

Напередодні Воскресіння Христового небайдужі жителі Балаклії вирішили зробити хоча би невеликий косметичний ремонт у старому приміщенні й привести свій храм до ладу. Заступниця Білоцерківського сільського голови Любов Петрівна Луць із властивим їй ентузіазмом узялася за цю справу.

– Активні парафіяни зібрали гроші, але цього виявилось замало: ціни на будівельні матеріали зараз захмарні, – продовжує Л. А. Лобанова. – На щастя, в нашій громаді є людина, яка підтримує всі громадські ініціативи та приходять на допомогу в найскрутнішу хвилину. Це депутат обласної ради Віктор Володимирович Кордубан. Він завжди з привітністю вислуховує людей, дає слушні поради, підтримує морально та матеріально. До всього, він переймається становленням помісної Православної церкви України. Тож коли ми звернулися до Віктора Володимировича, він нам не відмовив.

Близько тижня люди працювали в храмі: замазали великі тріщини, які утворилися від осідання споруди, відремонтували основу будівлі, що обвалилася, побілили храм зовні та всередині. Наостанок усе вимили, почистили, привели до ладу.

– Хотіла би подякувати тим односельцям, які безвідмовно виконували всі робо-

Відремонтований храм Покрови Пресвятої Богородиці

ти, – говорить Л. А. Лобанова. – Це постійні відвідувачки храму Наталія Павлик, Тетяна Балюк, Любов Красюк, активні учасники усіх суспільно-корисних заходів у селі Олександр Фененко, Анатолій Вільховий, Ганна Кіндзера та Ганна Цикало. Як завжди, до робіт долучилися Ганна Михайлівна Гриценко, якій, до речі, сімдесять шостий рік, та Лідія Іванівна Іванова (вона на два роки молодша). Честь і хвала вам, шановні. На таких і тримається світ! Приємно, що не залишилася осторонь ремонту храму й молодь. Це Ольга Бондар та Оксана Перелай. Їхні працюючі руки й молодечий запал додавали сил та енергії старшому поколінню.

Принадно додамо, що разом із небайду-

жими односельцями ремонтували храм працівник відділу благоустрою Дмитро Гайдудей та залучені до тимчасових робіт Віталій Лобанов і Тетяна Педан.

– Наша церковна община ПЦУ дуже вдячна усім, хто долучився до такої потрібної справи і бажає усім Божої благодаті та мирного неба над головою, – завершує розмову Л. А. Лобанова. – Хотілося би, щоб до наведення ладу в селі долучалося якомога більше людей, адже це наша спільна домовка, а значить, і спільна справа. Бажаю всім добра, благополуччя та родинного затишку. І довгоочікуваної Перемоги!

Зінаїда МАТЯШОВА.

Аварія на ЧАЕС: влада приховувала правду, «щоб не сіяти паніку»

26 квітня – сумна дата в історії України. 37 років тому трапилася найбільша в історії людства техногенна катастрофа, коли під час експерименту на 4-му реакторі Чорнобильської атомної електростанції сталася два вибухи.

В атмосферу Землі вирвалася хмара радіоактивного пилу. Вітер поніс на північний захід небезпечні радіоактивні ізотопи, які осідали на землю, проникали у воду. За числом потерпілих від аварії Україна посідає перше місце серед колишніх республік Радянського Союзу. Від радіаційного забруднення сильно постраждали й Білорусь та Росія. Потужний циклон проніс радіоактивні речовини територіями Литви, Латвії, Польщі, Швеції, Норвегії, Австрії, Фінляндії, Великої Британії, а пізніше – Німеччини, Нідерландів, Бельгії. Загалом радіоактивним цезієм було забруднено 3/4 території Європи!

Курс на замовчування

Окрім непоправних медичних, соціальних та гуманітарних наслідків, Чорнобильська катастрофа відіграла значну роль у політичному житті СРСР і по суті прискорила розпад країни.

Аварія засвідчила неспроможність соціалістичного ладу забезпечити належні заходи з будівництва та експлуатації атомної електростанції. В архіві КДБ є документи, які свідчать: від початку спорудження цієї АЕС у 70-х роках було чимало порушень і крадіжок, використовувалися неякісні будівельні матеріали, будівельно-монтажні роботи виконувалися з порушенням технології. Тож аварія була цілком економічною.

Розуміючи, що екологічна катастрофа планетарного масштабу матиме негативні наслідки для комуністичного режиму, керівництво СРСР обрало курс на замовчування. Уся інформація про Чорнобильську катастрофу одразу опинилася під ідеологічним контролем КПРС і КДБ. Заради ідеологічних інтересів кремлівська верхівка пожертвувала життям і здоров'ям мільйонів людей.

Влада продемонструвала кричущу безвідповідальність за діли своїх громадян. Це зрештою спричинило активізацію екологічних та національно-демократичних рухів, передусім в Україні.

На той час керівництво СРСР проголосило гласність і відкритість.

Однак аварія на ЧАЕС засвідчила фальшивість цих гасел. Багато радянських людей уперше почули про катастрофу з «ворожих голосів» із Лондона, Вашингтона і Мюнхена.

28 квітня під тиском міжнародної спільноти СРСР змушений був офіційно повідомити про аварію. У програмі «Время» о 21.00 була оприлюднена лаконічна інформація: «На Чорнобильській атомній електростанції сталася аварія. Пошкоджено один із атомних реакторів. Вживаються заходи щодо ліквідації наслідків аварії. Постраждалим надається допомога. Створено урядову комісію».

Чорнобильська АЕС підпорядковувалася Москві, тож і комісія була створена при Раді Міністрів СРСР. Центральне керівництво фактично усунуло республіканське від активної участі у подоланні аварійної ситуації.

За кілька днів, 29 квітня, в Москві сформували ще й Оперативну групу Політбюро ЦК КПРС. На засіданнях цієї групи регулярно розглядали і схвалювали тексти урядових оповіщень.

30 червня 1986 року КДБ СРСР спеціальним документом про захист (читай: засекречування) відомостей про аварію на ЧАЕС увів у дію перелік інформації, яку людям не можна було знати. Це справжні причини аварії, характер руйнувань, обсяги ушкоджень, радіаційна обстановка, ступінь ураження людей та інше.

Гасили пожежу голіруч

Що ж сталося проти ночі 26 квітня 1986 року? Якщо коротко, то 25 квітня 1986 року на Чорнобильській АЕС мали експериментально зупинити четвертий енергоблок, щоб вивчити можливості використання інерції турбогенератора в разі втрати електроживлення. Попри те, що технічні обставини не відповідали плану випробування, його не скасували.

Експеримент почався 26 квітня о 01.23, а вже через дві хвилини ситуація вийшла з-під контролю. О 01.25 із інтервалом у кілька секунд прогрімлі два вибухи. Реактор був повністю зруйнований.

Спалахнуло понад 30 вогнищ пожежі. Основні погасили через годину, а остаточно ліквідувати загоряння вдалося о 5-й годині ранку. Проте пізніше виникла інтенсивна пожежа в центральній залі 4-го блоку, з нею боролися з використанням вертолітної техніки аж до 10 травня.

Сумарна активність радіоізотопів, викинутих у повітря після аварії в Чорнобилі, була в 30–40 разів більшою, ніж у Хіросімі. Опромінилися майже 8,5 мільйонів людей. Це були передусім працівники станції, пожежники та військовослужбовці, яких одразу кинули на місце аварії. Рятувальники боролися за пожежею «голіруч», практично без засобів захисту. Саме ці люди ціною свого життя зупинили ще одну ймовірну катастрофу – водневий вибух.

Не знали, що вже не повернуться

Опівдні 27 квітня по радіо у м. Прип'ять оголосили про «тимчасову евакуацію» людей. Працівники штабу обійшли квартири. Рекомендували зачиняти вікна, балкони, вимкнути електроприлади, перекрити воду та газ і взяти з собою особисті речі, цінності, документи, мінімальну кількість харчів. Щоби зменшити кількість багажу та не викликати ажіотаж, людям сказали, що за три дні вони повернуться додому.

Жителі Прип'яті слухняно збирали речі й виходили до автобусів. Вони не знали, що вже ніколи не повернуться в свої домівки. За 2,5 години з міста, де мешкало близько 50 тис. населення, вивезли 44,5 тис. жителів. Лишилося 5 тис. людей, залучених до невідкладних робіт.

Через те, що шерсть тварин інтенсивно вбирає радіоактивні речовини, людям заборонили брати з собою домашніх улюбленців. Деякі з них проводжали господарів до автобусів і благально заглядали в очі. Коти нявчали, собаки вили...

30 квітня вітер з Чорнобиля повернув в Київ. У столиці почав стрімко підвищуватися радіаційний фон. Але Москва зажадала не відмінити першотравневу демонстрацію в Києві. На Хрещатик вивели сотні тисяч людей, зокрема школярів.

А 2 травня, на шостий день після аварії, радянське керівництво ухвалило рішення про евакуацію населення з 30-кілометрової зони навколо ЧАЕС. Ця територія найбільше постраждала від радіації. Пізніше її назвали Чорнобильською зоною відчуження. До 6 травня звідти вивезли понад 115 тисяч людей. Сотні невеликих селищ, що опинилися в епіцентрі забруднення, зв'язали з землею бульдозерами.

Частину переселенців евакую-

Архівне фото зруйнованого вибухом четвертого енергоблоку Чорнобильської АЕС

вали на Полтавщину, деякі люди самостійно осіли у населених пунктах нашої громади. Вони й досі пам'ятають, як «мирний атом» змінив їхнє життя... На території нашої громади мешкає й шестеро учасників ліквідації аварії на ЧАЕС. Понад 30 років тому цих чоловіків залучили до небезпечних робіт, які й зупинили поширення радіації. Усі вони мають хронічні захворювання. Ціною свого здоров'я наші земляки врятували від радіації українську землю й своїх співвітчизників.

Уникнули покарання

Для втаємничення масштабів трагедії владна верхівка примушувала Міністерство охорони здоров'я УРСР фальшувати діагнози променевих уражень. Наприклад, лікарям наказали в історіях хвороб пацієнтів з ознаками «променева хвороба» вказувати діагноз «вегетосудинна дистонія».

Пізніше партноменклатурники поясняли приховування правди про аварію благами наміром запобігти паніці (так само, як заспокоювали нас напередодні повномасштабного вторгнення РФ). Однак у ті дні людей вбивала не паніка, а радіація.

Незалежна Україна зняла гриф «Таємно» з усіх чорнобильських документів. Доведено, що тодішнє керівництво УРСР, володіючи інформацією про реальну загрозу для життя і здоров'я людей, беззаперечно виконувало некомпетентні вказівки Москви. 1992 року Генпрокуратура України відкрила кримінальну справу проти вищих посадовців – першого секретаря ЦК КПУ Володимира Щербицького, голову Ради міністрів

За матеріалами Українського інституту національної пам'яті.

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жительки с. Красногорівка, ветерана праці, орденоносиці
СКИБИ Ніни Григорівни;

жительки с. Дзюбівщина, ветерана праці
КУДРІ Любові Іванівни;

жителя с. Балаклія, ветерана праці, дитини війни
ЛУЦЯ Петра Яковича,

жительки с. Попове
ДУДНИК Ганни Михайлівни

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійних.

Дні народження відзначають члени нашої громади:

5 травня

ОМЕЛИЧ ЗІНАІДА ЄВГЕНІВНА
(с. Красногорівка) – 65 років;
ГРИГОРЕНКО МАРІЯ ГРИГОРІВНА
(с. Бірки) – 80 років;
ХОРУЖКО ВЛАДИСЛАВ МИКОЛАЙОВИЧ,
Захисник України (с. Мостовіщина) – 30 років;

7 травня

ТУР МАРІЯ ІВАНІВНА
(с. Білоцерківка) – 80 років;
ПАВЛИК ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ,
(с. Балаклія) – 80 років;

9 травня

АНАНЕНКО ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ,
учасник бойових дій (с. Поділ) – 35 років;
ЦИБЕНКО ІГОР ІГОРОВИЧ,
захисник України (с. Красногорівка) – 30 років;

10 травня

БИЧОВА ОЛЬГА ІВАНІВНА
(с. Бірки) – 65 років;
ТРЕБУХ МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ,
захисник України (с. Балаклія) – 50 років;

11 травня

МАЦЬКО ЄВДОКІЯ ІВАНІВНА
(с. Вишарі) – 75 років;
КОРДУБАН ОЛЕКСАНДР ВІКТОРОВИЧ,
захисник України (с. Білоцерківка) – 30 років;

14 травня

БОНДАР МИКОЛА МУСІЙОВИЧ
(с. Поділ) – 65 років;
ПРИСЯЖНИК ОЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ,
захисник України (с. Попове) – 30 років;

15 травня

ПОПРАВКА ГАННА ІВАНІВНА
(с. Поділ) – 95 років;

16 травня

ПОЛТАВЕЦЬ УЛЯНА ОВРАМІВНА
(с. Рокита) – 90 років;

18 травня

МИРОНЕНКО ОЛЬГА ІВАНІВНА
(с. Коноплянка) – 60 років;
ХОМЕНКО ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ,
захисник України (с. Красногорівка) – 35 років;

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів і члени громади вітають іменинників і бажають міцного здоров'я, щастя, благополуччя, успіхів, весняного настрою й усього найкращого.

Нехай кожен день буде схожий на диво,
А доля хай буде безмежно щаслива.
Здійснюється хай мрії і задуми всі,
І все у житті буде на висоті!

Зверніть увагу

Змінено дату щорічної разової виплати оборонцям України та її народу

Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та «Про жертви нацистських переслідувань» до 5 травня передбачено щорічну разову грошову виплату ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань.

Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо разової грошової виплати ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань» від 20 березня 2023 року № 2983-ІХ. Цим законом змінено дату цієї виплати. Так, її виплачуватимуть не напередодні Дня Перемоги, а до Дня Незалежності України, який відзначається 24 серпня.

Цим документом парламент вшановує мужність та героїзм захисників незалежності і територіальної цілісності України та підтверджує намір сприяти подальшому зміцненню патріотичного духу у суспільстві в умовах збройної агресії РФ проти нашої держави. Порядок та розміри разової виплати визначатиме Кабінет Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

Зоя ЗЛЕНКО,
завідувачка сектору соціального захисту.

Красива гра й «сухий» рахунок

30 квітня ФК «Рокита» зробила неабиякий подарунок своїм уболівальникам.

Того дня рокитянська команда у себе вдома провела товариську зустріч із командою Полтавської дитячо-юнацької спортивної школи «Ворскла» імені І. І. Горпинка.

По обіді на стадіоні в Рокиті зібралося чимало шанувальників футболу. Окрім рокитян, було багато приїжджих із навколишніх сіл. Усі вірили в перемогу земляків та намагалися всіляко підбадьорити їх. І наші футболісти не розчарували уболівальників!

Гра була напруженою та сповненою багатьма драматичними моментами. Так, Іван Куць та Андрій Місяйло (причому Андрій – двічі) мали от-от забити м'яча, але в останню хвилину м'яч вислизав із-під ніг. Це викликало неабияке розчарування на трибунах.

Та все ж незадовго до закінчення першого тайму Павло Ребенюк таки поцілів у ворота суперників. А через три хвилини Іван Куць влучним ударом подвоїв рахунок. Отож на перерву футболісти «Рокити» йшли цілком задоволеними.

Під час другого тайму гра була спокійнішою, а тому й менш цікавою. Наші футболісти отримали право на пенальті, й на 90-й хвилині Олег Бараннік красиво виконав одинадцятиметровий удар. ФК «Рокита» завершила гру із «сухим» рахунком 3:0!

Ось вони, гордість нашої громади, переможці гри ФК «Рокита»

Змагання з волейболу у Бірках

21 квітня у Бірківській гімназії відбулися змагання з волейболу на першість громади серед гімназій. Змагалися п'ять команд із трьох навчальних закладів: по дві команди (юнаки й дівчата) з Бірківської та Балаклієвської гімназій і юнацька команда з Подільської гімназії.

Змагання відбувалися по колу. Найкращі результати показали господарі: обидві команди Бірківської гімназії вибороли першість. На другому місці – юнаки й дівчата з Балаклії, на третьому – подільські юнаки.

Та, мабуть, варто наголосити, що позитивні емоції, які отримали під час товариських

зустрічей підлітки, важать набагато більше, ніж власне перемога. Бо всі учасники змагань сповна відчували командну єдність та підтримку, й неабиякий спортивний драйв. Зрештою, сама поїздка в сусіднє село, веселі жарти та сміх запам'ятаються надовго.

Безпека наших дітей у наших руках

Щороку у квітні у Рокитянському ліцеї відбувається традиційний тиждень безпеки дитини.

У наш непростий час, коли в Україні триває війна й ворог не перестає обстрілювати мирні українські міста й села, особливо важливо озброїти дітей знаннями та вміннями щодо збереження свого життя і здоров'я, прищепити розуміння, наскільки це серйозно.

Тож педагоги Рокитянського ліцею приділили особливу увагу питанням захисту життя і здоров'я у надзвичайних ситуаціях. Діти переглянули та обговорили презентацію «Надзвичайні ситуації. Мої дії», а також відеоролики, на яких пес Патрон розповідає про найголовніші правила поведінки під час виявлення небезпечних предметів.

Під час виховних заходів «Скажімо наше тверде «НІ» всім пожежам на землі» та «Будьте з вогнем обережні, вивчіть правила проти-пожежні» учні разом зі своїми наставниками сформулювали правила безпечної поведінки, відпрацювали шляхи евакуації на випадок виникнення пожежі.

Під час виховних годин «Шляхи поширення інфекційних хвороб» та «СНІД – хвороба тисячоліття» учні обгрунтовували заходи з їх профілактики. Цікаві практичні навички вони засвоїли на занятті «Надання домедичної допомоги при різних видах кровотечі та травмах».

З правилами безпечного перебування на

Учні вивчають правила дорожнього руху під час заходу «Безпека руху на дорозі – запорука життя і здоров'я»

вулицях та в побуті діти ознайомилися під час занять «Безпека руху на дорозі – запорука життя і здоров'я» та «Діти та безпека в побуті».

Проведення тижня безпеки припало на роковини Чорнобильської трагедії, тому для старшокласників педагоги провели виховний захід «Чорнобиль в серці України, а тінь його по всій Землі», акцентувавши увагу на небезпеці радіації для усього живого.

Під час тижня безпеки порушувалися й проблеми кібербулінгу та залежності від смартфонів. Загалом у рамках тижня безпеки в Рокитянському ліцеї відбулися найрізноманітніші заходи, які допоможуть дітям у подальшому житті.

Віта ОСІПОВА,
заступник директора
з навчально-виховної роботи.

Запобігти, врятувати, допомогти

27 квітня 2023 року у Мостовіщинській гімназії був проведений День цивільного захисту. У ньому взяли участь учні 5–9 класів.

Діти змогли на практиці пересвідчитися у справедливості відомого гасла цивільного захисту: «Запобігти, врятувати, допомогти».

Педагоги провели для учнів навчально-тренувальну евакуацію з приміщень закладу освіти на випадок пожежі, тренінг із надання домедичної допомоги (накладання пов'язок).

Під час уроку безпеки «Правила безпеки знай – у біду не потрапляй» та вікторини «Так-ні» діти закріпили знання, отримані на уроках із цивільного захисту.

Дуже сподобалася дітям і командна робота над створенням тематичних стінгазет. День цивільного захисту пройшов цікаво і з користю.

Олександр НЕТЯГА,
директор гімназії.

Навчальна евакуація із приміщення гімназії